

SLUSH -TAPAHTUMAN LANGATON TOTEUTUS

Langattomien mikrofoniin taajuusmuutoksista ja niiden vaikutuksesta on puhuttu paljon viime vuosina. Uutta ei myöskään ole se, että tapahtumien tekniset tuotannot kasvavat ja muuttuvat vaativammiksi. Tämän kirjoituksen pohjana on tämänvuotisen Slush -tapahtuman langatontoteutus, Slush:n toimiessa hyvänä esimerkkinä viime vuosina kasvaneesta tapahtumasta.

TEKSTI: SANTTU SIPILÄ

Vastasin langattomien mikrofoniin ja korvamonitoreiden taajuuskoordinoinnista Slush:ssa tänä vuonna. Projekti alkoi osaltani jo keväällä Slush:n technical manager Tuomas Karppisen puhelinsoitosta. Puhetta oli, että tapahtumassa tarvitaan kaikilla lavoilla useita langatonkanavia käyttöön samaan aikaan. Tänä vuonna Helsingin messukeskukseen siirtynyt Slush tapahtuu pääosin vierekkäin olevissa halleissa viidellä lavalla.

Alkuperäinen kanavamäärä kasvoi jatkuvasti tapahtuman lähestyessä päättyen lopulta 65 kanavaan. Tämä vaati huolellista taajuussuunnittelua lavojen keskinäisestä läheisyydestä ja suuresta kanavamäärästä johtuen. Tämän lisäksi taajuussuunnittelussa tulee ottaa huomioon säädökset TV-kanavien välttämiseksi ja Yleisradiolle TV kanavien 21 ja 23 alueelle varattujen mikrofoni- ja reportteriyhteystaajuuksien käyttö.

Etukäteisvalmisteluissa valitaan laitteet niin, että taajuuskaista saadaan tehokkaasti käytettyä ja tarvittavalle kanavamäärälle on riittävästi tilaa. Slushin tuotantokäyttöön vaatima 65 kanavaa on kotimaisissa tapahtumissa harvinaisen suuri määrä eikä taajuussuunnitelmaan ollut mahdollista laskea muutaman varataajuuden lisäksi käytettävissä olleilla laitteilla muita taajuuksia. Taajuuksia käytettiin koko käytettävissä olevalla 470-790MHz kaistalla.

Tällaisissa tapahtumissa langatonsuunnittelun kannalta suurin riski on paikalle saapuvat median edustajat omine langattomine mikrofoneineen ja komentojärjestelmineen. Nykyiset lupaehdot takaavat lupamaksunsa maksaneelle käyttäjälle oikeuden taajuusalueen toissijaiseen käyttöön (suhteessa TV-lähettimiin), jossa häiriöttömyyttä ei taata. Tapahtuman kannalta kuitenkin langattomien mikrofonien häiriötön toiminta on oleellisen tärkeää.

Tästä syystä tapahtuman järjestäjä on Slush:n tyyppisissä tapahtumissa pakotettu etukäteen informoimaan median edustajia siitä, että tapahtumassa ei saa käyttää tapahtumatuotannon ulkopuolisia langattomia laitteita ja siitä, että tapahtuman edustaja hoitaa taajuuskoordinoinnin. Tämä informointi tapahtuu media-akkreditoinnin yhteydessä.

Valitettavasti ei kuitenkaan voida taata, että informaatio kulkee paikalle saapuvalla median edustajalle saakka, joten tapahtuman oma langatonjärjestelmä pyritään suunnittelemaan mahdollisimman vikasietoiseksi taajuussuunnittelulla, antennisijoittelulla ja huolellisella RF tehojen laskennalla. Sen lisäksi suoritetaan kiertävää valvontaa alueella.

Slush:ssa jouduimme huomauttamaan yli kahtakymmentä mediaryhmää langattomien mikrofonien tai komentojärjestelmien käytöstä ja kaikissa tapauksissa toiminta jatkui sujuvasti langallisten järjestelmien kanssa. Erytiskitokset lähtevät kokeneelle Yleisradion kuvaajalle, joka kertoi tehneensä tätä työtä sen verran pitkään, ettei edes harkitse langattoman käyttöä näin suurissa tapahtumissa.

Kaksi yleisintä kommenttia käytöstä huomautettaessa olivat se, ettei tietoa kiellosta ollut ja se, että kuvausryhmän laitteet olivat koko ajan toimineet hyvin. En epäile, etteikö kuvausryhmän yhden kanavan järjestelmä toimisi korkeintaan kahden metrin etäisyydeltä kameravaastaanottimeen. Ongelma kannaltamme on se, että se saattaa hyvin kantaa myös tapahtuman langattomaan järjestelmään ja häiritä meidän järjestelmäämme.

Parhaassa tapauksessa oman haastattelun saa kuulumaan salin kaiutinjärjestelmästä ja huonossakin tapauksessa voi häiritä useampaa kanavaa itse sitä edes tiedostamatta.

Suureen tapahtumaan osallistuessa kannattaakin ottaa yhteyttä järjestäjiin etukäteen ja varmistaa langattomien käyttö. Hyvissä ajoin etukäteen toimimalla yleensä saa varmistettua omalle järjestelmälle toimivan taajuuden kaikissa paitsi suurimmissa langatonkäyttöä vaativissa tapahtumissa. Varmin toimintatapa on kuitenkin aina käyttää langallista mikrofonia. ■

Artikkelin kirjoittaja on toiminut äänentoistoalalla yrittäjänä vuodesta 2003. Santun erityysoaamisalueita ovat langattomat mikrofonit ja digitaaliset audioverkot. Langatonsuunnittelua Santtu on tehnyt useisiin viime vuosien tapahtumatuotantoihin. Lisäksi kirjoittaja toimii aktiivisesti mukana AVITA ry:n langattomat –työryhmän toiminnassa.